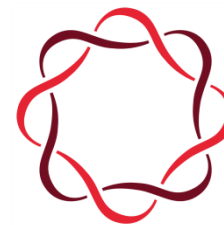


Digitaliseringsstyrelsen  
Landgreven 4  
1017 København K  
Sendt pr. mail til: [kompensationsordning@digst.dk](mailto:kompensationsordning@digst.dk)



---

**FINANS  
DANMARK**

## Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlige betalinger mv. (Mulighed for kompensation ved svindel med NemKonto)

---

### Hørings svar

Finans Danmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlige betalinger mv.

23. februar 2022  
Dok: FIDA-1232191906-46227-v1  
Kontakt Louise Fjord

Finans Danmark støtter som udgangspunkt, at der indføres kompensationsordning for fysiske personer, der har været udsat for svindel med deres NemKonto, herunder muligheden for, at ordningen gebyrfinansieres.

Vi mener dog samtidig, at kompensationsordningen bør suppleres af tiltag, som understøtter forebyggelsen af svindel. NemKonto er en vigtig del af den danske betalingsinfrastruktur og det er afgørende, at der er tillid til systemet. Udfordringerne med svindel består grundlæggende i, at det er for nemt at skifte NemKonto. Vi har derfor en række konkrete forslag til forebyggelse af svindel, der er relevante både for den eksisterende løsning og for Digitaliseringsstyrelsens igangværende arbejde med Ny NemKonto.

Vi foreslår, at der i lighed med de aktiveringsbreve, som sendes til borgere, når der sker en ændring af NemKonto via en offentlig myndighed eller via en selvbetjeningsløsning, også sendes et aktiveringsbrev til borgere, når ændringen er foretaget via et pengeinstitut. Dette skyldes, at forudsætningen angivet i lovbetænkningernes afsnit 2.2.1 om, at pengeinstitutterne er forpligtet til at kontrollere deres kunders identitet med yderligere midler udover NemID, ikke er korrekt. Det følger af Finanstilsynets hvidvaskvejledning, at pengeinstitutter kan bruge NemID som eneste kontrolkilde i tilfælde, hvor en risikovurdering af det konkrete kunde-forhold fører til, at der kan gennemføres lempede kundekendingsprocedurer, og at der kan opnås tilstrækkeligt kendskab til kunden ved brug af NemID. Dette betyder de facto, at de fleste (hvis ikke alle) lavrisikokunders identitet kan verificeres gennem NemID. Muligheden for at anvende elektronisk ID, som den ene-

ste kontrolkilde, forventes udvidet til også at gælde kunder med en normal risikovurdering, når MitID er fuldt implementeret, hvilket vil betyde, at alle ikke-højrisikokunders identitet vil kunne verificeres gennem MitID.

Vi foreslår herudover, at pengeinstitutterne modtager en notifikation, når en konto anvises som NemKonto gennem en offentlig myndighed eller via en selvbetjeningsløsning. Dette vil styrke mulighederne for, at pengeinstitutterne gennem deres almindelige kundekendingsprocedurer og –overvågning kan hjælpe til at forebygge mod svindel, og samtidig vil det i almindelighed understøtte pengeinstitutternes procedurer og overvågning med relevant information om kundeforholdet.

Ved at indføre ekstra kontrol i form af aktiveringsbreve og notifikationer kan vi grundlæggende bibeholde det nuværende system samtidig med, at vi kan forebygge svindel, og udnytte mulighederne ved brug af elektroniske ID-løsninger i forbindelse med kundekendingsprocedurer til glæde for kunderne, den finansielle sektor og samfundet som sådan. Selvom de foreslåede tiltag kan påvirke brugervenligheden og hastigheden af NemKonto ændringer, mener vi, at der er tale om begrænsede konsekvenser – særligt set i lyset af den potentielle effekt i forhold til at forebygge svindel og dermed også trækkes på den foreslåede kompensationsordning.

Vi mener dog også, at tiden er inde til overveje, om der ikke bør tages et opgør med muligheden for, at man kan have en NemKonto i en anden persons navn eller, at flere personer kan dele samme NemKonto. Muligheden skaber usikkerhed om berettigelsen, og der er i dag med de gældende regler, blandt andet i den finansielle lovgivning, intet behov for dette. Alle har krav på at have enten en basal indlånskonto eller en basal betalingskonto, og fuldmagtsreglerne er tilstrækkelige til at sikre den fornødne fleksibilitet for de borgere, der har dette behov. Tilsvarende mener vi, at der vil kunne findes løsninger, når der disponeres gennem værger. Det skal selvfølgelig være muligt at have NemKonto tilknyttet en fælleskonto. Udgangspunktet bør således være, at en NemKonto maksimalt må kunne findes to gange i NemKonto-systemet, og hvis den findes to gange, så kan det kun ske på en fælleskonto. På den måde sikres der gennemsigtighed i alle led i forhold til, hvem der betales til.

Afslutningsvist mener vi også, at det må være muligt at anvende og udnytte risikodata fra systemet, som man i praksis også ser i andre digitale løsninger. Formålet er at identificere en risiko ved det login, der f.eks. sker ved ændring af en NemKonto. Disse data kan indikere, at et login sker med risiko baseret på f.eks. ændring af borgerens "normale" IP-adresse og device, og ved anvendelsen af

## Hørings svar

23. februar 2022

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-46227-v1



disse data kan man hjælpe med at holde både NemKonto og NemID/MitID sikkert.

Nedenfor følger vores bemærkninger til de enkelte bestemmelser og elementer i lovforslaget.

### Henvisninger til NemID og MitID

Mange sager om svindel med NemKonto vil have en sammenhæng til misbrug af NemID og på sigt MitID. Det er derfor vigtigt, at lovforslaget, når der refereres til NemID (og MitID) anvender formuleringer, der er i overensstemmelse med gældende lovgivning og domspraksis herom, jf. også kommentarerne nedenfor i afsnittet '*bemærkningerne til den foreslåede § 6, stk. 1, 2. pkt.*'.

For at fremtidssikre lovforslaget bør der herudover konsekvent henvises til MitID, når lovforslaget beskriver NemID. Det gør sig blandt andet gældende i bemærkningerne til forslagens § 6 a, stk. 1, 3. pkt. Her beskrives oplysninger, der bør indgå i uagtsomhedsvurderingen, og der er alene henvisninger til NemID.

### Lovforslagets § 1, nr. 1

Der foreslås indsat en ny § 5 c, stk. 1, hvorefter der kan fastsættes regler om: "**private udbetalere** skal betale et gebyr ved anvendelse af det efter § 4 etablerede kontoregister og i medfør heraf udviklede Nemkontosystem." (vores fremhævelse).

I forslaget til den nye § 5 c, stk. 2, anvendes i stedet betegnelsen "private betalere". Finans Danmark mener, at der konsekvent bør henvises til "private udbetalere", jf. også den gældende lovs § 5 a, stk. 2, der definerer disse.

Lovforslaget anvender både betegnelserne "private udbetalere", "private betalere", "private virksomheder" og "private betalingsformidlere". Finans Danmark mener, at der generelt er behov for, at lovforslaget konsekvent anvender de korrekte betegnelser for aktørerne i NemKonto-systemet, så der ikke opstår tvivl om, hvilke forpligtelser de enkelte aktører har, herunder hvem der vil kunne blive pålagt at betale gebyr, jf. den foreslåede § 5 c, stk. 1 og 2.

Dette gør sig f.eks. gældende i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor der i punkt 2.1.2. henvises til, at "*Gebyrordningen kan pålægges de **private betalingsformidlere**, som anvender NemKonto-systemet*" (vores fremhævelse). Ligeledes fremgår det, af de specielle bemærkninger til forslagens § 5 c, stk. 1, at "*Tilslutning til NemKonto-systemet er en frivillig service, som **betalingsformidlerne** kan anvende*

## Høringsvar

23. februar 2022

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-46227-v1



efter eget ønske mod betaling for at lette administrative byrder" (vores fremhævelse). Endelig henvises til specielle bemærkninger til forslaget § 1, nr. 3 og 4, til "private betalere".

Finans Danmark mener, at der i alle tilfældene i stedet bør stå "private udbetalere".

### **Lovforslagets § 1, nr. 2**

Forslaget til den nye § 6 a, stk. 1, indeholder hjemmel til finansministeren til at fastsætte regler om økonomisk kompensation i en række konkrete tilfælde. Finans Danmark mener, at det foreslåede stk. 1 med fordel kunne opdeles i flere separate stykker, da tilfældene, hvor der er mulighed for økonomiske kompensation, klart bør kunne adskilles.

I forlængelse heraf mener Finans Danmark, at der flere steder i lovforslagets bemærkninger bør ske en sproglig opstramning, så ordvalg passer til de beskrevne situationer og begreber i højere grad defineres for at undgå tvivl om lovforslagets anvendelsesområde. Som eksempel herpå mener vi, at lovforslaget i detaljeret form bør beskrive eksempler på tilfælde, hvor borgere vil være uden skyld og dermed vil kunne anmode om kompensation. Detaljeringsgraden bør her som minimum være på niveau med det, der kendes fra hæftelses- og ansvarsreglerne i §§ 97-108 i lov om betalinger. Vi mener, at dette er væsentligt for, at borgeres sager varetages hurtigt og effektivt. Samtidig bør det sikres, at borgerne får tilstrækkelig viden om den foreslåede kompensationsordning.

En række konkrete eksempler fra lovforslagets bemærkninger fremhæves nedenfor.

#### *Bemærkningerne til den foreslåede § 6, stk. 1, 1. pkt.*

Bemærkningerne beskriver eksempler på sager, der påtænkes behandlet under kompensationsordningen. Der henvises blandt andet til svindel i forlængelse af identitetstyveri, som Finans Danmark mener er kerneeksemplet på lovforslagets beskyttelsesområde. Som yderligere eksempel kan også nævnes en konto, som svindleren har taget kontrollen over f.eks. via overtagelse af offerets netbank og NemID/MitID.

#### *Bemærkningerne til den foreslåede § 6, stk. 1, 2. pkt.*

Bemærkninger beskriver situationer, hvor der ikke vil blive udbetalt kompensation til borgene. Det fremgår her, at lovforslaget ikke vil have indvirkning på gældende regler efter lov om betalinger og aftaleretten. Finans Danmark ønsker, at beskrivelserne præciseres. I relation til lov om betalinger kan der som eksempler

## **Hørings svar**

23. februar 2022

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-46227-v1



nævnes uautoriserede betalingstransaktioner via netbank, jf. lovens §§ 97 og 99, uberettiget anvendelse (misbrug) af betalingsinstrumenter som fx netbank, jf. lovens § 100, og køb af varer over internettet med betalingskort, jf. lovens § 112.

I relation til den almindelige aftaleret mener Finans Danmark, at det er rigtigt, at bemærkningerne udtrykkeligt nævner, at optagelse af lån ikke er omfattet af kompensationsordningen. Finans Danmark foreslår dog, at bemærkningerne præciseres i overensstemmelse med den seneste domspraksis. Vi forslår derfor, at der i forlængelse af henvisningen til den almindelige aftaleret skrives: "*eksempelvis optagelse af lån mv. hvor borgere som udgangspunkt ikke hæfter i forbindelse med eventuelt misbrug af en digital underskrift, herunder i forbindelse med falsk eller tvang. Se hertil Højesterets kendelse af 17. november 2021 (sag 11/2021).*"

*Bemærkningerne til den foreslåede § 6, stk. 1, 3. pkt.*

Bemærkningerne beskriver oplysninger, der kan være relevante for sagsbehandlingen, og som eksempler nævnes logoplysninger og bankoplysninger. Der fremgår i forlængelse heraf, at: "*Dette **kan** være under forudsætning af samtykke fra borgeren.*" (vores fremhævnings). Finans Danmark mener, at det skal være en forudsætning, at borgeren samtykker til deling af relevante oplysninger i forbindelse med sagsbehandlingen.

Finans Danmark står til rådighed for uddybning af bemærkningerne.

Med venlig hilsen

**Louise Fjord**

Direkte: 3016 1193

Mail: lfj@fida.dk

## Høringsvar

23. februar 2022

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-46227-v1

